

Besluit

Toetsingsrapport met een positieve beoordeling van de aanvraag 'Toets nieuwe opleidingen' van de opleiding Bachelor in het onderwijs: schoolontwikkeling (bachelor na bachelor) van HUB-EHSAL

datum

12 juli 2011

onderwerp

Toetsingsrapport TNO banaba

Bachelor in het onderwijs:

schoolontwikkeling

HUB-EHSAL

(#5133)

uw kenmerk

-

ons kenmerk

NVAO/20111750/AH

bijlagen

2

1. Inleiding

Bij brief van 15 april 2011 heeft het instellingsbestuur van HUB-EHSAL een aanvraag 'Toets nieuwe opleidingen' ingediend voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: schoolontwikkeling (bachelor na bachelor). Deze aanvraag is ontvangen op 15 april 2011 en ontvankelijk verklaard op 14 juni 2011.

De NVAO heeft voor de beoordeling van de aanvraag een commissie van deskundigen samengesteld. De commissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter

- de heer Roland Vandenberghe, emeritus hoogleraar Onderwijskunde KULeuven;

Leden

- de heer Eric Verbiest, gewezen lector Schoolontwikkeling en schoolmanagement Fontys Hogescholen, gasthoogleraar Universiteit Antwerpen;
- de heer Theo Bergen, emeritus hoogleraar Onderwijskunde Radboud Universiteit Nijmegen en TU Eindhoven;
- de heer Arthur Buelens, gewezen directeur basisonderwijs Mechelen;
- mevrouw Annelore Peeters, studente banaba Intercultureel management, Lessius Mechelen.

Op 16 mei 2011 heeft de commissie een locatiebezoek gebracht aan de instelling. De beoordeling van de commissie is verricht aan de hand van het Toetsingskader nieuwe opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005).

Op 9 juni 2011 heeft de commissie advies uitgebracht aan de NVAO. Het adviesrapport maakt integraal deel uit van het toetsingsbesluit.

Het samenvattende advies van de commissie luidt als volgt:

"De opleiding heeft haar kerndoelstellingen afgeleid uit zeven leerresultaten en de kerndoelstellingen gekoppeld aan opleidingsonderdelen. Kerndoelstellingen worden in ECTS-fiches concreet gemaakt naar leerdoelen en leerinhouden. De opleiding werkte een competentieprofiel uit.

De doelstellingen van de opleiding zoals geformuleerd in de kerncompetenties en het competentieprofiel voldoen aan het niveau en de oriëntatie zoals vereist door de decreetgever.

Het werkveld onderschrijft de domeinspecifieke eisen. De eindkwalificaties zijn getoetst bij het werkveld. Het domeinspecifiek leerresultatenkader situeert zich binnen het niveau 6 (bachelor) van de Vlaamse kwalificatiestructuur.

De professionele gerichtheid van de opleiding wordt gedragen door drie programmalijnen waarbij werkveldleren centraal staat. De begeleiding van de cursist op de werkplek is formeel vastgelegd in een tripartiete overeenkomst. De opleiding hanteert een concept voor actie- en praktijkonderzoek. De professionele ontwikkeling wordt gerealiseerd door onder meer collegiaal leren, een verantwoorde omgang met wetenschappelijk onderwijskundige literatuur, integratie van (basis)kennis in eigen school en bredere onderwijscontext door praktijkonderzoek, een leeromgeving die verkenning van de eigen praktijkcontext stimuleert, verwerven van competenties om het implementeren van vernieuwingen en het overkoepelende schoolbeleid te ondersteunen. De begeleiding door een mentor in de eigen school en tweedaagse samenkomsten met directies vormen het verband met de actuele onderwijspraktijk. Voor elke module en het opleidingsonderdeel 'onderzoek en innovatie' is er verplicht studiemateriaal geïnventariseerd. Daarnaast wordt ook een overzicht van aanbevolen literatuur gegeven.

Het programma leidt schoolontwikkelaars op die gekwalificeerd zijn voor de uitvoering van hun taken. De module 'innovaties in de onderwijscontext' dient meer aandacht te hebben voor relevante en actuele beleidsinitiatieven en verwachtingen in de onderwijscontext. De leerlijn 'onderzoek' is geformuleerd in functie van innovatie. Actieonderzoek wordt verruimd tot praktijkonderzoek met een leerlijn die de eigen onderwijspraktijk van de cursist, de onderwijspraktijk van de collega's en de context van de eigen school omvat. Praktijkonderzoek is gericht op schoolontwikkeling. Curricula vitae tonen aan dat onderzoeksexpertise aanwezig is binnen het docententeam.

Er is een adequate relatie tussen de doelstellingen en het programma. Leerdoelen zijn logisch afgeleid van de eindkwalificaties, die op hun beurt omgezet zijn in programmaleerdoelen. De opleiding heeft heldere keuzes vastgelegd met betrekking tot leerinhouden, didactische werkvormen, evaluatievormen en studiemateriaal en deze concreet uitgewerkt in afstemming met de eindkwalificaties. Kerndoelen worden geëvalueerd op doorgroei- en gevorderd niveau, 'onderzoek en innovatie 3' op expertniveau.

Het programma is inhoudelijk logisch ontwikkeld en een coördinatiegroep bewaakt de inhoudelijke afstemming en coherentie ervan. De inwisselbaarheid van modules 2 en 3

Pagina 3 van 8 (terwijl de programmalijnen 1, 2, 3 blijven) strookt evenwel niet met de logische inhoudelijke sequentie.

De opleiding voldoet aan de formele eisen met betrekking tot de studielast en –omvang.

De toelatingsvoorwaarden hebben betrekking op diploma's, een werk(praktijk)ervaring van minstens 5 jaar in het onderwijs en de afsluiting van een tripartiete overeenkomst. Het programma sluit qua vorm en inhoud aan bij de kwalificaties van de instromende cursisten.

De inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische deskundigheid van het docententeam voldoet aan de noodzakelijke basiskwaliteit. Docenten en gastsprekers met deskundigheid in praktijkonderzoek, onderwijs- en schoolontwikkeling leggen de verbinding tussen het programma en de onderwijspraktijk. Professionalisering van het docententeam wordt opgenomen door de hogeschool en op opleidingsniveau is er samenwerking met de Marnix Academie (Nederland).

Het aantal personeelsleden volstaat om het vooropgestelde programma van de opleiding bij de verwachte instroom met de vereiste kwaliteit te starten en te continueren

De huisvesting en de materiële voorzieningen voldoen aan de standaarden van hedendaags onderwijs en zijn toereikend om het programma te realiseren.

De opleiding voorziet personele capaciteit voor studie- en trajectbegeleiding die afgestemd zijn op de individuele kenmerken en noden van cursisten. Op de wekplek worden de cursisten begeleid door een mentor (schooldirectie). Mentoren nemen deel aan mentorensessies.

Het systeem van interne kwaliteitszorg dat de hogeschool ontwikkelde waarborgt een systematische aanpak, de evaluatie van verzamelde informatie en de implementatie van acties tot verbetering en borging. Docenten, medewerkers, cursisten, afgestudeerden en het werkveld worden via diverse overlegkanalen en evaluaties betrokken bij kwaliteitszorg.

Het management waarborgt dat de opleiding zal worden ingericht en dat cursisten hun opleiding in de hogeschool zullen kunnen afwerken. De investeringen en financiële voorzieningen die zijn opgenomen in de meerjarenbegroting van de hogeschool zijn toereikend.

Alles overziend adviseert de commissie de NVAO om positief te besluiten ten aanzien van de kwaliteit van de nieuwe opleiding Bachelor in het onderwijs: schoolontwikkeling (bachelor na bachelor) van de Hogeschool-Universiteit Brussel."

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

1. De werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de aanvraag Toets nieuwe opleiding van HUB-EHSAL voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: schoolontwikkeling (bachelor na bachelor) is zorgvuldig en gedegen geweest. De gevolgde werkwijze en procedure alsmede geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
2. De commissie heeft haar oordeel opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Toetsingskader nieuwe opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en heeft de daarbij behorende beslisregels gevolgd. Op het niveau van de facetten zijn de analyses van de commissie duidelijk en consistent, en ze leiden tot heldere conclusies. Op het niveau van de onderwerpen zijn de oordelen over de facetten op juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies.
3. De commissie heeft verklaard dat de voorgestelde domeinspecifieke leerresultaten in overeenstemming zijn met de niveaudecriptoren van het niveau 6 uit de Vlaamse kwalificatiestructuur. De gezamenlijke domeinspecifieke leerresultaten voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: schoolontwikkeling (bachelor na bachelor) zijn door de NVAO reeds gevalideerd bij besluit van 1 februari 2011.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het adviesrapport over de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen en dat het eindoordeel deugdelijk is gemotiveerd. De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het adviesrapport. De eindconclusie uit het adviesrapport wordt gevolgd.

De NVAO concludeert op basis van bovenstaande dat de nieuwe opleiding in beginsel over voldoende generieke kwaliteitswaarborgen beschikt.

In de onderstaande tabel is per onderwerp en per facet het oordeel van de NVAO opgenomen.

ONDERWERP	OORDEEL	FACET	OORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	Voldoende	1.1 niveau en oriëntatie	voldoende
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	voldoende
2 Programma	Voldoende	2.1 eisen gerichtheid	voldoende
		2.2 relatie doelstellingen - programma	voldoende
		2.3 samenhang programma	voldoende
		2.4 studielast	voldoende
		2.5 toelatingsvoorwaarden	voldoende
		2.6 studieomvang	ok
		2.7 masterproef	n.v.t.
3 Inzet van personeel	Voldoende	3.1 eisen gerichtheid	voldoende
		3.2 kwantiteit	voldoende
		3.3 kwaliteit	voldoende
4 Voorzieningen	Voldoende	4.1 materiële voorzieningen	voldoende
		4.2 studiebegeleiding	voldoende
5 Interne kwaliteitszorg	Voldoende	5.1 systematische aanpak	voldoende
		5.2 betrekken derden	voldoende
6 Condities voor continuïteit	Voldoende	6.1 afstudeergarantie	voldoende
		6.2 investeringen	voldoende
		6.3 financiële voorzieningen	voldoende

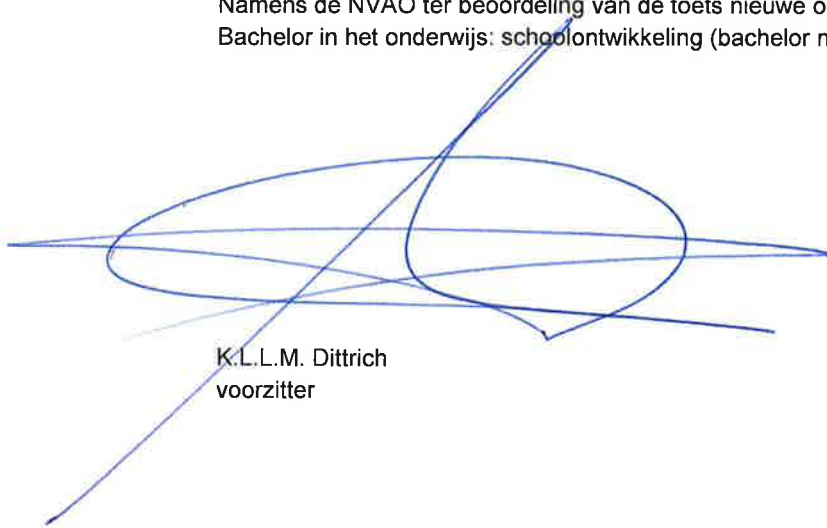
Eindoordeel NVAO: positief

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt besloten tot de positieve beoordeling van de aanvraag toets nieuwe opleiding Bachelor in het onderwijs: schoolontwikkeling (bachelor na bachelor) van de HUB-EHSAL op grond van de redenen aangegeven in het toetsingsrapport. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen, die te Brussel wordt georganiseerd.

Den Haag, 12 juli 2011

Namens de NVAO ter beoordeling van de toets nieuwe opleiding
Bachelor in het onderwijs: schoolontwikkeling (bachelor na bachelor) van de HUB-EHSAL,

K.L.L.M. Dittrich
voorzitter

Aanvraagnummer (#5133)

¹ Het ontwerp van toetsingsrapport werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. De instelling heeft per e-mail van 1 juli 2011 van die gelegenheid gebruik gemaakt.

– naam instelling	HUB-EHSAL
– adres instelling	Stormstraat 2, Brussel
– aard instelling	(ambtshalve geregistreerd)
– graad, kwalificatie, specificatie	Bachelor in het onderwijs: schoolontwikkeling
– niveau en oriëntatie	bachelor na bachelor (professioneel gericht)
– afstudeerrichtingen	geen
– studieomvang	60 studiepunten
– vestiging opleiding	Brussel
– onderwijstaal	Nederlands
– (delen van) studiegebieden	Onderwijs
– overige opleidingsvarianten	geen
– bijkomende titel	geen
– eerste academiejaar aanbidding	2011-2012
– nieuwe opleiding Vlaanderen	neen
– nieuwe opleiding instelling	ja
– positief advies associatie	ja (Associatie K.U.Leuven, mei 2010)
– positief oordeel macrodoelmatigheid	28 mei 2010

Leerresultaat 1:

De schoolontwikkelaar (SO) onderzoekt de kwaliteit en effectiviteit van het onderwijs, en gaat na hoe verbetering en/of innovatie mogelijk is. Daarvoor reflecteert hij op zowel inhoudelijke als procesmatige ontwikkelingen op verschillende niveaus..

Leerresultaat 2:

De SO inspireert initieert en ondersteunt onderwijsvernieuingsprocessen, zorgt voor communicatie met en participatie van alle betrokkenen en neemt als coördinator medeverantwoordelijkheid op voor collectieve resultaten.

Leerresultaat 3:

De SO reflecteert kritisch en methodisch op eigen functioneren, op de schoolpraktijk en op de onderwijscontext en helpt anderen hierop te reflecteren.

Leerresultaat 4:

De SO zet eenvoudig onderwijskundig actieonderzoek op en helpt dit organisatorisch, relationeel, financieel en juridisch uitvoeren met het oog op kwalitatief onderwijs.

Leerresultaat 5:

De SO argumenteert en construeert zijn werkwijze, rekening houdend met bestaande en nieuwe wetenschappelijke inzichten en maatschappelijke evolutie. De SO verzamelt en selecteert hiertoe informatie, en verbindt contexteigen doelstellingen, inhouden en ervaringen met elkaar en begeleidt de implementatie.

Leerresultaat 6:

De SO coacht het schoolteam groeibevorderend, communiceert waardierend en duidelijk en toont zich een voorbeeld en motor voor reflectie en onderwijsvernieuwing in het schoolteam.

In uitvoering van het *Decreet betreffende de Kwalificatiestructuur* (30 april 2009) heeft de NVAO deze gezamenlijke domeinspecifieke leerresultaten gevalideerd op 1 februari 2011, naar aanleiding van de positieve advisering van de nieuwe opleiding Bachelor in het onderwijs: schoolontwikkeling (bachelor na bachelor) van de Arteveldehogeschool.

De HUB heeft aan deze gezamenlijke domeinspecifieke leerresultaten nog een zevende leerresultaat toegevoegd:

Leerresultaat 7:

De SO is een aanspreekpunt voor inbreng van expertise inzake onderwijsontwikkeling binnen en buiten het eigen schoolteam.